

NVO Akcija za socijalnu pravu

MINISTARSTVO PRAVDE

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE
NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODUZIMANJU IMOVINSKE
KORISTI STEČENE KRIMINALNOM DJELATNOŠĆU

Primjedba/predlog/sugestija 1: Načelna primjedba za pravno razmatranje odnosi se na situaciju da postojeći zakon treba proširiti i na oduzimanje imovine od lica koja su pravosnažno osuđena na kazne zatvora, ali su bjekstvom uspjela da izbjegnu kaznu zatvora i nastupila je zastarjelost izdržavanja kazne, a bez obzira da li je imovina u njihovom vlasništvu stečena kriminalnom djelatnošću ili nije, a što bi zahtijevalo i proširenje samog naziva zakona, koji se kao takav ne bi odnosio isključivo na oduzimanje imovinske koristi koja je stečena kriminalnom djelatnošću.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Primjedba se upućuje zbog učestalih situacija da osuđena lica na kazne zatvora bjekstvima izbjegavaju pravdu i izvršenje krivične sankcije. Kako bi se izbjeglo da poslije zastare izvršenja krivičnih sankcija takva lica mogu nesmetano u zemlji da kao slobodna lica koriste svoju imovinu, a prethodno su odbjegli od pravde, to bi bilo cjelishodno razmotriti represivnu mjeru da u takvim slučajevima od tih lica se oduzme njihova imovina nakon bjekstva, a bez obzira da li je stečena legalnim ili nelegalnim putem. Uprkos tome što je Ustavom Crne Gore i potvrđenim međunarodnim konvencijama propisano da je svojina neprikosnoven, cijenimo cjelishodnim da država kroz odgovarajući pravni represivni mehanizam treba da primijeni i oduzimanje imovine prema licima koja su pravosnažno osuđena na kazne zatvora, a izbjegla su kaznu zatvora bjekstvom. Smatramo da bi se na taj način postigao makar minimum pravednosti u odnosu na činjenicu da su lica izbjegla kaznu zatvora, te da bi takva represivna zakonska norma imala i odvraćajući karakter. Prednje bi podrazumijevalo da se u članu predmeta zakona razradi poseban stav za ovu situaciju, te da se kroz tekst zakona posebnim članovima propiše postupak oduzimanja imovine nakon što lice pobjegne i izbjegne primjenu kazne zatvora. Takođe bi i sam naziv zakona trebalo proširiti, a rješenja bi trebalo propisati sa retroaktivnim dejstvom u javnom interesu.

Ukoliko se cijeni da predmetni predlog ne treba da bude sadržaj konkretnog zakona, preporučujemo da se predložena preporuka razmatra u kontekstu drugog zakona, poput Zakonika o krivičnom postupku.

Primjedba/predlog/sugestija 2: U Nacrtu zakona u predloženom članu 1 broj „50.000“ zamijeniti brojem „30.000“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Nacrtom zakona predviđeno je da se u članu 2 (Uslovi i način oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću) doda stav tako da glasi: „Imovinska korist iz stava 1 ovog člana može se oduzeti od učinioca i prije pravosnažnosti presude za neko od krivičnih djela iz stava 1 ovog člana, ako njena vrijednost iznosi najmanje 50.000 eura, ali ne prije donošenja rješenja o potvrđivanju optužnice odnosno zakazivanja glavnog pretresa u skraćenom postupku.“ Predlaže se da se iznos 50.000 eura zamijeni iznosom od 30.000 eura, a iz razloga što se iznos od 30.000 eura obično vezuje za uslov postojanja štete kod više krivičnih djela (npr. iz službene dužnosti), te cijenimo pravno optimalnijim da se taj iznos veže i za vrijednost oduzimanja imovinske koristi u konkretnom predloženom članu.

Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 12 stav 4 postojećeg Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću riječi „može“ zamijeniti sa „će“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Član 12 stavovi 3 i 4 glase: „Na zahtjev državnog tužioca, sudija za istragu može rješenjem obavezati kreditnu, finansijsku i drugu sličnu instituciju da dostavi podatke potrebne za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću. Za

neizvršavanje rješenja iz stava 3 ovog člana, sudija za istragu može odgovorno lice u kreditnoj, finansijskoj i drugoj sličnoj instituciji kazniti novčanom kaznom u iznosu do 5.000 eura, a kreditnu, finansijsku i drugu sličnu instituciju novčanom kaznom u iznosu do 50.000 eura.” Predlaže se da se umjesto fakultativne odredbe definiše obavezujuća odredba i da se u stavu 4 riječ „može“ zamijeni sa „će“, a sve u cilju strožijeg zakonskog normiranja.

Primjedba/predlog/sugestija 4: U članu 21 stav 3 postojećeg Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću riječi „može“ zamijeniti sa „će“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Član 21 stav 3 glasi: „U hitnim slučajevima državni tužilac može naredbom - zabraniti korišćenje nepokretnosti, uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti;- zabraniti raspolaganje nepokretnosti, uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti;- naložiti kreditnoj, finansijskoj i drugoj sličnoj instituciji da uskrati isplatu novčanog iznosa za koji se određuje privremena mjera obezbjeđenja;- zabraniti raspolaganje potraživanjem iz obligacionog odnosa;- zabraniti otuđenje i opterećenje akcija ili udjela u privrednom društvu, uz upis zabrane u javne evidencije;- zabraniti korišćenje ili raspolaganje pravima na osnovu akcija i udjela u privrednom društvu i drugih hartija od vrijednosti;- zabraniti raspolaganje i/ili korišćenje pokretnih stvari uz zabilježbu zabrane u odgovarajućem registru;- odrediti privremeno oduzimanje pokretne imovine (zaplijena).” Predlaže se da se umjesto fakultativne odredbe definiše obavezujuća odredba i da se u stavu 3 riječ „može“ zamijeni sa „će“, a sve u cilju strožijeg zakonskog normiranja.

Primjedba/predlog/sugestija 5: U članu 77 dodati stav 5 tako da glasi: „Evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi čuvaju se trajno“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Rješenje se predlaže u cilju potpuno transparentno pohranjenih podataka o oduzetoj imovinskoj koristi i izbjegavanja mogućnosti da se evidencije uništavaju.

Ines Mrdović, NVO Akcija za socijalnu pravdu

Ines Mrdović